

Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciája
2025

Az egri Kisboldogasszony templom története

A Kisboldogasszony templom főoltárképe

1. saját fotó: 2025.02.16.

Felkészítő tanár:
Katonáné Hajdu Ilona

Készítette:
Daragó Lőrinc 7.a

**Egri Balassi Bálint Általános Iskola Tinódi Sebestyén Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű
Tagiskolája, Eger, Vallon utca 2. Eger**

TARTALOMJEGYZÉK

I. Előszó	3
II. A téma bevezetése.....	5
III. Az egri Kisboldogasszony kápolna.....	8
1. A kápolna építése, építészeti jegyei	8
2. Plébánia rangra emelés	9
3. Híres plébánosok.....	10
4. Nevezetességek	13
IV. Záró gondolatok összegzésként	17
V. Képek jegyzéke	18
VI. FELHASZNÁLT IRODALOM.....	19

I. Előszó

A téma választásának indoklása, személyes kötődésem

Születésem óta Egerben élek. Egészen kicsi koromtól érdekelt a történelem, a régi korok embereinek élete. Óvodás koromtól vannak emlékeim arról, mennyire lenyűgöztek a szép épületek, a múzeumok. Csecsemőkoromban részesültem a keresztség szentségében, de ezután nem gyakoroltam hitemet, viszont az egyházi épületeket mindig nagy csodálattal néztem. Eger összes templomában megfordultam és általános iskola alsó tagozatában egyre erősebben kezdett érdekelni a vallás és szerettem volna a liturgikus részekben is jelen lenni. Elkezdtem vasárnaponként szentmisékre járni és hamarosan szerettem volna egy egyházi közösséghez is tartozni. Ekkor hallottam, hogy abban a templomban is van rendszeres istentisztelet, amelyik az otthonomhoz a legközelebb esik.

Az egri Kisasszony temető területén álló Kisboldogasszony templom lett az a hely, ahova a korai szentmise ellenére is nagyon szívesen járok, ahol jelenleg is oltár melletti szolgálatot teljesítek, ministrálok, és amely épületben otthon érzem magam. Nagyon érdekelt a templom története, hallottam a sok beszámolót hogyan nézett ki régen kik voltak az itt szolgáló papok és milyen volt a személyiségük.

A tavalyi tanévben történelemtanárnom javaslatára indultam a Kutató Gyerekek Tudományos Konferenciáján, ahol az „*Utazás a mohamedán Egerbe – Török fürdőkkultúra Evlia Cselebi műve nyomán*” című dolgozatommal a Társadalomtudományi szekcióban országos I. helyezést értem el. A dolgozatomat akkor az alábbi sorokkal zártam: „*Terveim között szerepel a török kiűzése után hogyan lesz ismét a katolicizmus egyik központja Eger városa. És az ennek köszönhető benépesítésnek az egyik következménye az új temetők létrejötte. Ez lesz a Kisasszony Temető és a temetőt ellátó Kisboldogasszony Plébánia történelme.*”

A jelenlegi dolgozatom megírásával az volt a célom, hogy felkutassam erről a csodálatos egri épületről szóló forrásokat, illetve hogy másoknak is bemutathassam Eger egyik kevésbé ismert, kicsi templomát.

A téma tudományterületi elhelyezése

Az egyik fő tudományterület a történelemtudomány. Ezen belül az egyes országok története, helytörténet.

Az ismeretgyűjtési, kutatási módszereim

Teoretikusan gyűjtöttem az információkat a szakkönyvek és az internetes oldalak segítségével és **empirikusan** nagyon sok mindent én is megtapasztaltam.

Szeretném megköszönni Dr. habil. Tengely Adrienn egyetemi docens, egyháztörténész (Eszterházy Károly Katolikus Egyetem) munkáját, aki ehhez a munkámhoz is sok értékes forrást biztosított.

II. A téma bevezetése

Az egri Kisboldogasszony kápolna rövid bemutatása

A dolgozatom témáját adó Kisboldogasszony Kápolna egy 1724-ben épített, egyhajós barokk épület, amely Eger városában a 25-ös főút mentén az északi városrész határán, a Kisasszony utcában található. Az épület a Kisasszony temetőn belül, annak délkeleti végén helyezkedik el.¹

2. saját kép 2025.02.26.

Az építés idejének történelmi háttere

Az építés idejéből láthatjuk, hogy az nemsokkal a török magyarországi kiűzését követően kezdődött meg. A törökök kiűzését követően az ország jelentős része romokban állt és elnéptelenedett, így volt ez Eger városával is.

*„A felszabadított országrészek kietlen pusztaságként kerültek vissza. Ami keveset a másfélévszázados török uralom kultúrában és lakosságban meghagyott: a felszabadító háborúkban még az is nagyrészt elpusztult s e pusztításban a császári katonaságnak nem kevesebb része volt, mint a töröknek.”*² A török uralom alatt a katolikus egyház állapota is folyamatosan romlott és a XVII. századra már nagyon összezsugorodott.

¹ Magyarország Műemlékjegyzéke, Heves Megye II. kötet 25. o.

² Hermann Egyed: A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig. Auróra Könyvek, München, 1973. 295.o.

A század második felére összesen tizenhárom felszentelt pap volt, így a hívek szinte teljesen lelki gondozás nélkül maradtak.³ A hódoltság idejéből a katolikus hívek számáról sem találunk pontos adatokat, aminek egyik indokát Pongrácz váci püspök is megírta: nem volt tanácsos népszámlálást tartani, mert azt a török újabb adók kivetésére használta volna fel.⁴ Az egri püspökség a legnagyobb egyházmegye volt a történelmi Magyarország területén, ami tizenhárom vármegyére terjedt ki. A kilencvenegy esztendő egri oszmán uralom után kellett magát a várost és az egyházmegyét is újjáépíteni. Az egyházmegye megújulást kettőség jellemezte: egyfelől a katolikus egyház belső megújulása, másfelől az ellenreformáció hatásai.⁵ Az ellenreformációs tevékenység sokszor politikai színezetűek és erőszakosak voltak.⁶

1669 végén Szegedy Ferenc Lénárd püspöksége idején indultak meg a politikai változások (Wesselényi-szervezkedés bukása, karlócai béke). Az egyházmegyében bekövetkező változások pedig Telekesy István (Csömöte, Vas vm. 1633- Eger, 1715) püspökségi idejének kezdetére esik. A püspöki székhelyet visszahelyezte Egerbe (1699), de Telekesy még úgy érkezett ide, hogy nem voltak megfelelő templomok és nem volt püspöki rezidencia sem. *„Azonban a kezdeménye már ott volt annak a barokk Egernek, amely később a 18. század püspökeinek idején épült ki.”*⁷ Telekesy a kezdeti kis szűk rezidencia mellé megvásárolta a szomszédos kertet és a püspöki rezidencia melletti házat is. Már ekkor gondja volt a felállítandó egri szemináriumra, hogy ott papokat képezzenek. Számba vette egyházmegyéje papságát és azok állapotát.⁸ Városunk tehát már elindult a katolikus központtá épülés útján. Ebben nagy szerepe volt a szerzetesrendeknek is, amelyek a vitáik ellenére is összefogták a város sokszínű lakosságát.⁹

³ Hermann Egyed: A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig. Auróra Könyvek, München, 1973. 290.o.

⁴ Hermann Egyed: A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig. Auróra Könyvek, München, 1973. 291.o.

⁵ Mihalik Béla Vilmos: Papok, polgárok, konvertiták. Katolikus megújulás az egri egyházmegyében (1670-1699). MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2017. 19.o.

⁶ Gecse Gusztáv: Vallástörténet. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1980. 189.o.

⁷ Mihalik Béla Vilmos: Papok, polgárok, konvertiták. Katolikus megújulás az egri egyházmegyében (1670-1699). MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2017. 314.o.

⁸URL: <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Borovszky-borovszky-samu-magyarorszag-varmegyei-es-varosai-1/heves-varmegye-AFC1/heves-varmegye-tortenete-a-honfoglalastol-1815-ig-irta-nagy-beni-dr-1815-tol-orosz-erno-BC68/v-heves-varmegye-tortenete-1687-tol-a-szathmari-bekeig-1711-ig-BECD/2-heves-varmegye-reszvetele-ii-rakoczi-ferencz-szabadsagharczaban-telekessy-rakoczi-puspoke-BEFD/telekesy-istvan-BF02/> letöltési idő: 2025.02.20.

⁹ Mihalik Béla Vilmos: Papok, polgárok, konvertiták. Katolikus megújulás az egri egyházmegyében (1670-1699). MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2017. 314.o.

Mogyorókeréki gróf Erdődy Gábor Antal (Pozsony, 1684- Eger, 1744) 1712. június 6. napjától lett az egri püspök kinevezett helyettese, 1713. március 24. napjától utódlással Telekesy után pedig megyés püspök, amelyet XI. Kelemen pápa is megerősített (1714. december 19.). **Erdődy Gábor püspök egri egyházszervező munkája kimagasló volt.** Telekesy halála után első intézkedései között szerepelt a Német Lovagrenddel való békekötés, akik sok területen rendelkeztek kegyúri és földesúri jogokkal. Ezt Telekesytől könnyebben tehette meg, mert jó kapcsolatot ápolt a bécsi udvarral és a bíboros-érsekkel is.¹⁰ Ideje alatt kezdődött meg az érseki palota építése.¹¹ Elődjétől 72 plébániát vett át és 232 plébániát hagyott az utódjára. **A püspök számos templomot építtetett** (például: Maklár, Kerecsend, Demjén, Sarud, Felnémet, Füzesabony barokk templomai). **Erdődy püspöksége idején épült a dolgozatom tárgyát képező Kisboldogasszony kápolna is.** Az egyházszervezésben szerepet játszó és már említett szerzetesrendek szerepét tovább erősítette, pálos rendházat alapított Diósgyőrött és minorita rendházat Miskolcon, de nevéhez fűződik két szerzetesrendnek, az irgalmasoknak és a trinitáriusoknak Egerben való megtelepítése. Folytatta az egri szeminárium építését, mely munka még 1725-ben is tartott.¹²

Erdődy kiemelt figyelmet fordított az elnéptelenedő területek betelepítésére is. Német, szlovák, tót telepesek érkeztek Heves megyébe. Az 1720-as évektől a megye lakosságának összetétele magyarok és németek voltak szlovák szórvánnyal. Egert tekintve 1704-ben a jezsuita Historia Domus feljegyzése alapján 4000-4500 fő lakos lehetett, az 1787-es népszámlálási adat szerint már 16.852 fő volt.¹³

A város lakosságának jelentős növekedése természetesen szükségessé tette az új temetők kialakítását is. A jelenleg 2885-ös helyrajzi szám alatt fekvő Kisasszony-temetőt először 1689 januárjában említik források (egy halotti anyakönyv) „...ante Portam Rascianam”, vagyis a

¹⁰ Mihalik Béla Vilmos: Kegyúri viták a Jászságban az eladatottság időszakában (1702-1745). In: Fejezetek az ezer éves egri egyházmegye történetéből. Szerk.: Horváth István, Érseki Vagyongazdálkodási Központ, Eger, 2018. 61.o.

¹¹ Bánrévi, Mónika: „Gyomlály, vesszess, építs és plántály”: Gróf Erdődy Gábor Antal püspök (1715–1744) és az egri restauráció kezdetei. In: "Politika, életrajz, divat, oktatás..." : Tanulmányok Magyarország történetéből a középkortól napjainkig.Eszterházy Károly Egyetem Líceum Kiadó, Eger, 2018.

¹² Bánrévi, Mónika: „Gyomlály, vesszess, építs és plántály”: Gróf Erdődy Gábor Antal püspök (1715–1744) és az egri restauráció kezdetei. In: "Politika, életrajz, divat, oktatás..." : Tanulmányok Magyarország történetéből a középkortól napjainkig.Eszterházy Károly Egyetem Líceum Kiadó, Eger, 2018. 79.o.

¹³ Bánrévi, Mónika: „Gyomlály, vesszess, építs és plántály”: Gróf Erdődy Gábor Antal püspök (1715–1744) és az egri restauráció kezdetei. In: "Politika, életrajz, divat, oktatás..." : Tanulmányok Magyarország történetéből a középkortól napjainkig.Eszterházy Károly Egyetem Líceum Kiadó, Eger, 2018.

„Ráckapu előtt”. A század végén pedig Tót-temetőként emlegették.¹⁴ Több forrás tévesen veszi át a kápolna falán lévő emléktábla évszámát, az azonban a kápolna építésére utal.¹⁵

III. Az egri Kisboldogasszony kápolna

1. A kápolna építése, építészeti jegyei

Az Erdődy Gábor Antal püspöksége alatti templomépítési időszakban épült a Kisasszony temető kápolnája is, amely 1724-ben kezdődött Pirner Mihály kőműves, egri polgár, aki 1712-ben Selmezbányáról telepedett Egerbe. A mester 1731-ben alapítványt is tett a kápolna javára.¹⁶ 1802-ben történt meg a kápolna átépítése Magurányi József kőművesmester által.¹⁷

A kápolna építészeti szempontból szabadon álló, egyhajós, homlokzati tornyos építmény, amely a temető délkeleti végében áll. Stílusát tekintve egyszerre hordozza a kései barokk stílus jegyeit és a letisztult klasszicista jellegzetességeket. Ez a kettősség a külső homlokzaton és az épület belső tagoltságán is látható. Egyenes szentélyzáródású templom, ahol a szentély egyik oldalán a sekrestyét, a másik oldalán a ravatalozót találjuk. Belső tere csehboltozatos, a karzat a hajó bejáratánál található.¹⁸

¹⁴ Magyarország Műemlékjegyzéke, Heves Megye II. kötet 45.o.

¹⁵ Sellyei Diána: Eger római katolikus temetői a 18. században. In.: H. Szilasi Ágota – Várkonyi Péter - Bujdosóné Pap Györgyi – Császi Irén (szerk.) Agria 50. (Az egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve – Annales Musei Agriensis. 2017.

¹⁶ Előterjesztés a „Kisboldogasszony temetői kápolna (Boldogságos Szűz Mária) Eger Települési Értéktárba történő felvételéről. Forrás: URL: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eger.hu/public/uploads/melleklet_5c5d28ba0d21f.pdf Letöltés ideje: 2025.03.01.

¹⁷ Soós Imre: Az egri egyházmegyei PLÉBÁNIÁK történetének áttekintése. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1985. 60.o.

¹⁸ Magyarország Műemlékjegyzéke, Heves Megye II. kötet 45.o.

3. saját fotó 2025.02.28.

Csehboltozatos karzat

4.A templom a parkolóból.

2. Plébánia rangra emelés

A plébánia a „... krisztushívőknek a részegyházon belül tartós jelleggel alapított közössége, melynek lelkipásztori gondozását a megyéspüspök felügyelete alatt a plébánosra bízták, aki a plébánia saját pásztora.”¹⁹

Az egri Kisboldogasszony kápolnában önálló plébánia kialakítását 1946 februárjában kérte a felsővárosi egyházközösség Kisboldogasszony néven, akik vállalták a temetői kápolna fenntartását.²⁰

A városrészen előzményként meg kell említeni a Széchenyi út 51. szám alatt lévő elemi iskolát, amelyet az érsekség 1928-ban felújított, kibővített és Orsolya-rendi szerzetesnőket

¹⁹ Forrás: URL: <https://lexikon.katolikus.hu/P/Pl%C3%A9b%C3%A1nia.html> Letöltés ideje: 2025.02.25.

²⁰ Soós Imre: Az egri egyházmegyei PLÉBÁNIÁK történetének áttekintése. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1985. 60.o.

telepítettek oda tanítónőként. Itt már volt egy kis kápolna, de azt a szerzetesnőkön kívül dr. Vízy Miklós érseki titkár Szívgyárdája is használta, így szűk volt számukra. Ezért a közelben lévő temető kápolnáját is elkezdtek használni. Először a litániákat tartották benne, később dr. Vízy kezdeményezte, hogy vasárnap és hétköznapi szentmiséket is tartsanak ott.²¹ Ahogy a misék rendszerezések lettek, más közeli városrészek hívei is ellátogattak a Kisboldogasszonyba (Árnyékszala, Verőszala lakói). Az Orsolyarendi iskola tanulói pedig itt vettek részt hitoktatáson, amit a főplébániáról idehelyezett hitoktató tartott. A hitoktató bérelt lakásban élt kezdetben, később Lukács Ferenc tábori plébános hagyatékából a minoritáktól a papi nyugdíjintézet megvásárolta a Széchenyi utca 51. szám alatt lévő emeletes házat.²²

Az így létrejött egyházközösség kérelmét végül az érseki főhatóság 1946 közepén teljesítette és engedélyezte a felsővárosban az önálló plébánia létrejöttét a Kisasszony temető kápolnájában.

3. Híres plébánosok

Dolgozatomnak ebben a részében két plébánost szeretnék megemlíteni: a kápolna első plébánosát, Verrasztó József esperest, valamint Dr. Antalóczi Lajos pápai prelátus, címzetes kanonok plébánost.

Verrasztó József (1913-1983)

Verrasztó József, a kápolna első plébánosa „*emberként és papként egyaránt helytálló személyiség volt*”. A kereszténységet üldöző államhatalom idején is akár éjszaka, titokban is elment a betegek kenetét feladni. Olvasott, művelt, sokoldalú, jó humorú ember volt, aki szívesen tartózkodott a hívek körében. Rendszeresen tangóharmonikázott, közössége híveinek esküvőjén szórakoztatta őket, ezért hívták a „harmonikás esperes”-nek, de borászkodott is.²³

Kinevezése után rögtön hozzáfogott a temető korszerűsítéséhez, körbekerítettette, vízvezetékét építtetett, burkoltatta az utakat. Nevéhez fűződik a hívei segítségével a templom keleti falánál

²¹ Soós Imre: Az egri egyházmegyei PLÉBÁNIÁK történetének áttekintése. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1985. 59.o.

²² Soós Imre: Az egri egyházmegyei PLÉBÁNIÁK történetének áttekintése. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1985. 60.o.

²³ Népújság

emelt Lourdes Szűz Mária-oltár, amiről a következő részben írok majd, mint a templom egyik nevezetessége.²⁴

5. Verrasztó József atya

Verrasztó József plébános nyughelye a Kisasszony temető A2-es parcellájában

6. saját kép 2025.02.26.

²⁴ Népújság

Dr. Antalóczi Lajos (1947-2000)

Antalóczi Lajos pápai prelátus 1947. október 20-án született Tiszaeszláron egy mélyen vallásos paraszti család gyermekeként. Középiskoláját az esztergomi Temesvári Pelbárt Ferences Gimnáziumban végezte. Ezt követően az Egri Hittudományi Főiskolára járt. 1972. április 3-án szentelték áldozópappá. Ezt követően több település káplánjaként szolgált. 1978-tól segédkönyvtáros lett a Főegyházmegyei Könyvtárban.

1982-ben plébánossá nevezték ki a Kisboldogasszony kápolnához és 1982-től főkönyvtárosa, 1983-tól igazgatója lett a főegyházmegyei könyvtárnak.

1979-1982 között az ELTE-n elvégezte a könyvtárszakot is. Szakdolgozatának témája az egri Kőnig nyomda története volt. Doktori disszertációját *Az Egri Nyomda Rt. története 1893-1949* címmel írta, amit a Heves megyei Levéltár 1986-ban megjelentette.

Plébánosi kinevezése után nagy erővel végezte a Kisasszony kápolna külső és belső felújítását, Elődjéhez hasonlóan Antalóczi Lajos is mélységesen szerette híveit. A munkáját elismerte az is, hogy 1992 augusztusában dr. Seregély István egri érsek a Kisboldogasszony kápolnát engesztelő kápolnává szentelte fel.²⁵

7. Dr. Antalóczi Lajos

²⁵ Forrás: URL: <http://ujmisszio.hu/decemberben-viragot-bontott-az-aranyeso/> letöltési idő: 2025.01.30.

4. Nevezetességek

Ebben a részben a teljesség igénye nélkül szeretném röviden bemutatni a kápolna, valamint a temető nevezetességeit, így a fő-és mellékoltárt, a Lourdesi oltárt, Takács István freskóját, Szent Fausztina csontereklyéjét, a templom harangjait, valamint a temetőben Lenkey tábornok sírját.

A Kisasszony kápolna oltárai

A Kisboldogasszony kápolna főoltára egyszerű fa sztipesz, az oltárasztal mögötti táblakép (retabulum) viszont újabkori. A főoltárképet két lebegő barokk angyal tartja. Az olajfestmény Máriát ábrázolja a kis Jézussal és az angyalokkal (19. század eleje). A kép faragott és aranyozott keretben van.

8. saját fotó 2025. 02. 26.

A mellékoltár gazdag faragásokkal díszített. Baloldalon a Szent Mihály arkangyal legyőzi a sáttánt című olajfestmény látható. A másik oltárkép Szent József halálát ábrázolja.²⁶

A Lourdesi oltár a kápolna külső falánál található, a ravatalozó oldalánál. A kápolna első plébánosa állította a híveinek a segítségével. Az oltár mellett egy angyalszobor látható. A szobor fölötti feliraton szerepel, hogy „Készült a hívek adományából. Boldogasszony évében. 1948.”

²⁶ Előterjesztés a „Kisboldogasszony temetői kápolna (Boldogságos Szűz Mária) Eger Települési Értéktárba történő felvételéről. Forrás: URL: [chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://eager.hu/public/uploads/melleklet_5c5d28ba0d21f.pdf](https://eager.hu/public/uploads/melleklet_5c5d28ba0d21f.pdf) Letöltés ideje: 2025.03.01.

9. saját fotó 2025. 02. 26.

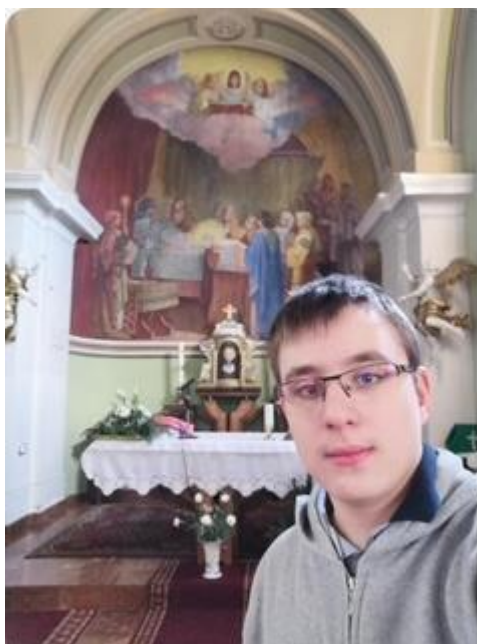
Takács István freskója

A kápolna freskóját 1977-ben festette Takács István festette Verrasztó atya idején..A hatvanas években fehérre meszelték a falakat, így az sajnos az addigi barokk festményeket eltakarta.

Takács István (1901-1985) mezőkövesdi festőművész, akinek alkotásai majdnem háromszáz magyar templomban láthatóak. Vallásos témáit a matyó élet képeivel ötvözte. *„Tökéletes folytatója volt a legnagyobb barokk mestereknek. ...Főműve az egri bazilika két kupolafestménye és a magyar stáció képei”*²⁷

A Kisboldogasszony kápolna freskója Szűz Mária születését ábrázolja. Szent Anna a szülőágyon fekszik, Szent Joachim az újszülött Máriát tartja a karjaiban.

²⁷ Forrás: Városi Könyvtár Mezőkövesd URL: <https://matyovk.hu/helyismeret/muveszek/takacs-istvan/> Letöltés ideje: 2025 03.06.

10. saját fotó 2025. 02. 26.

A templom harangjai

A templom harangtornyában két harangot találunk. A nagyobb a Mária harang, amelyet Jüstel János készített 1830-ban. A paláston Szűz Mária születési képe van, a felső körbefutó írás pedig az alkotójára utal: „FUDIT ME JOANNES JUSTELI AGRIAE 1830”. Az alsó részén az „IN HONOREM NATIVITATIS B.M. VIRGINS” (Betlehemes Mária tiszteletére) írás fut. A Mária harang súlya 80 kg, az alsó átmérője 57 cm.

A kisebbig harang a János harang, ami 40 kg és 47 cm alsó átmérőjű. A paláston Keresztelő Szent János képe és egy írásos dicsőítés („KERESZTELŐ SZENT JÁNOS TISZTELETÉRE”) látható. A képpel szemben lévő felirat: „KÉSZÜLT AZ EGRI MÁRIA UTCAI FÖLDMŰVES OLVASÓKÖR GYŰJTÉSÉBŐL. ÖNTÖTTE 1922. ÉVBEN WALSER FERENC BUDAPESTEN.”) Felszentelésére 1922. május 15. napján került sor.

11. A kápolna Mária harangja (bal oldali kép) és János harangja (jobb oldali kép)

Szent Fausztina csontereklyéje

Kowalski Helen 1905. augusztus 25-én született a lengyelországi Glogowiec-ben egy tízgyermekes vallásos család harmadik gyermekeként. Már ötéves korában mesélte álmait a szüleinek, amikor „*az Istenanya kézen fogva körbevezette őt a Paradicsomban.*”²⁸ Gyermekkorában rengeteget imádkozott, tizenöt évesen közölte szüleinek: apáca lesz. 1925. augusztus 1. napján kezdte meg a jelölt-idejét a varsói irgalmasnővérek zárdájában.

Fausztina nővér istenközei élményeiről, „találkozásairól” naplót vezetett, amit halála után ki is adtak. Magyarországon Isteni irgalmasság üzenete címen Antalóczi Lajos plébános nevéhez fűződik a kiadása.²⁹ Az egyszerű, két és fél év elemi iskolát végzett Fausztina írásai mély gondolatokat tartalmaznak, fő témája az Isteni Irgalmasság. ³⁰ 33 évesen halt meg Krakkóban. Boldoggá avatását 1968 januárjában kezdték meg, II. János Pál pápa pedig 2000-ben avatta szentté.

12. saját fotó 2025.02.26.

²⁸ Isten irgalmának hírnöke, Isten Szolgálója Fausztina Nővér, (Ford.: Magyary Csilla) Római Katolikus Plébánia-Hivatal, Backi Vinogradi. 4.o.

²⁹ Forrás: URL: <http://ujmisszio.hu/decemberben-viragot-bontott-az-aranyeso/>

³⁰ Forrás: URL: <http://www.ppek.hu/k72.htm>

Lenkey tábornok sírja

Az egri Kisasszony temetőben nyugszik Lenkey János honvéd tábornok, akinek sírja az aradi temetőben volt 1868-ig, ahova bátyja Károly temettette. 1936-ban került át a teste és a síremléke szülővárosába.

13. saját fotó 2025.02.26

IV. Záró gondolatok összegzésként

Dolgozatomban igyekeztem bemutatni a török kiűzése utáni időket, valamint azt, hogy ezt követően városom hogyan lett a katolicizmus egyik fő helyszíne. A benépesítést követő temetőlétesítés és a vallásos épületek ismételt építésének egyik csodálatos példáját, a Kisboldogasszony kápolnát szerettem volna közelebbről bemutatni.

Bízom abban, hogy dolgozatom megírásával is hozzájárulhattam e számomra nagyon fontos, de kevésbé közismert épület bemutatásához. Fenti célom érdekében a dolgozat megírásán kívül a közösségi médiát is igyekszem segítségül hívni, hogy minél több kortársamnak és érdeklődőnek bemutassam a kápolna nevezetességeit.

Remélem, hogy idővel egyre több ember tapasztalhatja majd meg, hogy a dolgozatomban is bemutatott kivételes plébánosok és a jelenlegi plébános úr, Ailert Gellért áldozatos munkájának eredményeként az épület még nagyon sokáig „kis ékszerdobozként ékeskedik Isten dicsőségére”³¹

³¹ Forrás: URL: <http://ujmisszio.hu/decemberben-viragot-bontott-az-aranyeso/> Letöltés ideje: 2025.03.04.

V. Képek jegyzéke

1. Főoltár. Saját fotó 2025.02.26.
2. A templom kívülről. Saját fotó 2025. 02. 26.
3. Csehboltozatos karzat. Saját fotó 2025. 02. 28.
4. A templom a parkolóból, [www. kapolnak.hu](http://www.kapolnak.hu)
5. Verrasztó József atya. Egri Kisboldogasszony Plébánia nevű Facebook profil
6. Verrasztó József atya sírja. Saját fotó 2025. 02. 26.
7. Dr. Antalóczy Lajos fényképe. Egri Kisboldogasszony Plébánia nevű Facebook profil
8. A templomhajó. Saját fotó 2025. 02. 26.
9. Lourdes oltár. Saját fotó 2025. 02. 26.
10. Én a szentélyben. Saját fotó 2025. 02. 26.
11. A kápolna Mária harangja (bal oldali kép) és János harangja (jobb oldali kép). Saját fotó 2025. 02. 26.
12. Szent Fausztina ereklye. Saját fotó 2025. 02. 26.
13. Lenkey János sírja. Saját fotó 2025. 02. 26.

VI. FELHASZNÁLT IRODALOM

1. **Bánrévi, Mónika:** "Gyomlály, veszess, építs és plántály" Gróf Erdődy Gábor Antal püspök (1715-1744) és az egri restauráció kezdetei. In: Kis Csaba; Kovács-Veres Tamás Gergely; Rózsa Sándor (szerk.): „Politika, életrajz, divat, oktatás...” : tanulmányok Magyarország történetéből a középkortól napjainkig. Eger, EKE Líceum Kiadó, 2018. pp. 77-93.
2. **Gecse Gusztáv:** Vallástörténet. Kossuth Könyvkiadó, Budapest, 1980.
3. **Hermann Egyed:** A katolikus egyház története Magyarországon 1914-ig. Auróra Könyvek, München, 1973.
4. **Isten irgalmának hírnöke, Isten Szolgálója Fausztina Nővér.** Római Katolikus Plébánia-Hivatal, Backi Vinogradi.
5. **Magyarország Műemlékjegyzéke,** Heves Megye II. kötet
6. **Mihalik Béla Vilmos:** Papok, polgárok, konvertiták. Katolikus megújulás az egri egyházmegyében (1670-1699). MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapest, 2017.
7. **Mihalik Béla Vilmos:** Kegyúri viták a Jászságban az eladatottság időszakában (1702-1745). In: Fejezetek az ezer éves egri egyházmegye történetéből. Szerk.: Horváth István, Érseki Vagyongazdálkodási Központ, Eger, 2018.
8. **Sellyei Diána:** Eger római katolikus temetői a 18. században. In.: H. Szilasi Ágota – Várkonyi Péter - Bujdosóné Pap Györgyi – Császi Irén (szerk.) Agria 50. (Az egri Dobó István Vármúzeum Évkönyve – Annales Musei Agriensis. 2017.
9. **Soós Imre:** Az egri egyházmegyei PLÉBÁNIÁK történetének áttekintése. Szent István Társulat az Apostoli Szentszék Könyvkiadója, Budapest, 1985

Internetes

- https://publikacio.uni-eszterhazy.hu/5492/1/77_93_B%C3%A1nr%C3%A9vi.pdf
- letöltés ideje: 2025. február 08.
- Egri levéltár évkönyvei és más kiadványai: URL: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/mltk_megy_heve/ letöltési idő: 2024.02.29.
- Sudár Balázs művei <https://m2.mtmt.hu/gui2/?type=authors&mode=browse&sel=10017579> letöltési idő: 2025.02.09.
- Sudár, Balázs (szerk.) Élet a török hódoltságban . Pécs, Magyarország : Kronosz Kiadó (2022)URL:<https://m2.mtmt.hu/gui2/?mode=browse¶ms=publication;33659918> letöltési idő: 2025.02.09.
- Egri múzeum évkönyvei: URL: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/muze_megy_heve_agria/ letöltési idő: 2025.02.10
- URL: <https://lexikon.katolikus.hu/T/Telekessy.html> letöltési idő: 2025.02.18.
- URL:<https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Borovszky-borovszky-samu-magyarorszag-varmegyei-es-varosai-1/heves-varmegye-AFC1/heves-varmegye-tortenete-a-honfoglalastol-1815-ig-irta-nagy-beni-dr-1815-tol-orosz-erno-BC68/v-heves-varmegye-tortenete-1687-tol-a-szathmari-bekeig-1711-ig-BECD/2-heves-varmegye-reszvetele-ii-rakoczi-ferencz-szabadsagharczaban-telekessy-rakoczi-puspoke-BEFD/telekesy-istvan-BF02/> letöltési idő: 2025.02.20.
http://publikacio.uni-eszterhazy.hu/5492/1/77_93_B%C3%A1nr%C3%A9vi.pdf
- URL: <http://www.ppek.hu/k72.htm> Letöltés ideje: 2025.03.01.
- URL: <http://ujmisszio.hu/decemberben-viragot-bontott-az-aranyeso/> Letöltés ideje: 2025.03.04.
- URL:https://eger.hu/public/uploads/melleklet_5c5d28ba0d21f.pdf Letöltés ideje: 2025.03.01.
- Városi Könyvtár Mezőkövesd URL: <https://matyovk.hu/helyismeret/muveszek/takacs-istvan/> Letöltés ideje: 2025.03.06.